

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp könyvkereskedése
Ide küldendő az előfizetési díjak nyilvántartásai és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítanak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi ismeretterjesztő szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
Égész évre 8 kor
Fél évre 4 kor
Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetések elfogadtatnak:
Budapesten: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben
Schalek H., Dukes M., Oppelik A.
Altalanosi Tudófitó-hirdetési osz-
tálya Budapest.

Nyilvántartás 20 88.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hiv. közlönye

Pályaválasztás.

Örökké aktuális téma marad a pályaválasztás kérdése. Ez a probléma, melynek helyes megoldásától függ a jövő, a siker vagy a csalódás. Aki kényszerítve lép valami pályára, az rendszerint nem éri el azt a célt, hogy jól s gondtalanul tudjon megélni, nem éri el az sem, aki nagyozalásból azon hitben ringatta magát, hogy tehetsége s hivatása van valamely pályára. Az ilyenekből szerencsétlen emberek válnak, nem különben azokból is, akik a szülői kényszernek engedve, nem arra a pályára lépnek, amelyhez kedvük van, hanem amelyet mások jelöltek ki számukra. A kényszerített pályá olyan, mint a kényszerített házasság. Lehet, hogy sikerül, de valószínűbb az, hogy zátonyra jutnak az ekzisztenciák.

Sok ezer tanuló hagyja el most az iskolát, hogy kilépjen az életbe, s megkeresse a kenyerét. Ebben az időtájjban a legégetőbb a pályaválasztás kérdése s ez alkalomból nem lehet érdektelen a pályaválasztás problémája felett elmélkedni.

Száz és százféle pályá van. Mindegyiken csak tudással, kedvvel és akarattal lehet boldogulni. Az ipari s kereskedelmi pályák még mindig nem részesülnek abban a méltánylásban, melyben a hivatalnokai vagy diplomás pályáknak van része. Még mindig az a felfogás nálunk, hogy »ur« csak abból lesz, aki naphosszat az íróasztal mellett köröml — ha akár csak másol is. Különösen a vidéki városokban van elterjedve ez a helytelen felfogás, amelynek esztendőről esztendőre mind több áldozata van.

Ennek ellenében azonban azoknak sin-

csen igazuk, akik a másik szélsőségbe jutnak, s azt hirdetik, hogy nagy bűn az, hogy a szegényebb néposztály tanuló gyermekei a diplomás pályákat ösztönlik el. Nincs az a pálya, amelyen az új ember meg ne tudna élni, talán egyedül az ügyvédi az, amely a legalaposabban el van árasztva. Mégis az egyetemi pályázók között a legtöbb a joghallgató, még mindig — dacára a folytonos panaszkodásoknak a jogász pálya túlszűfolttsága miatt. Azt lehetné az ember, hogy az új jogászmemberek nagyrésze az éhhalálnak néz elébe, holott azt tapasztaljuk, hogy valahány ifjú fiskális van, az mind megél, ha nem is a legfényesebben.

Nem kell tehát abszolúte kétségbeesni amiatt, hogy nem lehet megfelelő pályát találni gyermekeink számára. Pálya minden pálya, csak haladni tudjanak rajta.

Még leginkább a hivatalnokai pályától óvhatnók a szülők és gyermekeiket. A magánhivatalnok csak ritkán és nagy cégeknel kap magas fizetést, legtöbb esetben csak annyit keres, amiből családotól szűkösködni megélhet. Ennek ellenében aztán bizonytalan az állása. Nem tudja, melyik napon lesz kenyértelenné. Ez a nagy bizonytalanság állandón fenyegeti a kedélyek és lelkek nyugalmát. Mindaddig, míg a magánhivatalnokok nem tömörülnek s meg nem alakítják a megfelelő nyugdíjintézetet, a magánhivatalnokai pálya leghátul marad.

Helytelenül cselekszik az, aki az elemi iskolák elvégzése után nyomban inasnak adja fiát a bolthoz vagy az iparoshoz. Sem az iparosnak, sem a kereskedőnek éppen-séggel nem elegendő manapság az alapeleme az ismereteknek, amit az elemi iskolák-

ban elsajátít. Jóval többet kell tudni s az általános ismeretek oly mértékével kell bírnia, hogy világnézete s ítéllete intelligens legyen. Legalább négy középiskolát kell végznie egy modern iparosnak vagy kereskedőnek — de tanulnia, művelődnie még ezután kell.

A katonai pályának nem szentelnek kellő figyelmet sem a szülők, sem a tanulók. Mostanában, amikor olyan sok a magyar alapítványi hely, amikor minduntalan felhangzik a panasz, hogy kevés a magyar fiú a hadseregben, valóban nagyon helyen lenne, ha minél több magyar fiú látogatná a katonai iskolákat. Igaz, hogy anyagilag nem valami nagyon kecsegtető ez a pálya, különösen a vagyonatlan fiukra nézve. De kényelmes, kellemes, ur, gondtalan életet biztosít a tisztai kardbojt, ami elvégre nem elvetendő dolog.

Ujabbán bizonyos stagnálás észlelhető a mérnöki pálya körül. Az építkezések pangása, a kedvezőtlen gazdasági viszonyok első sorban a mérnökökre is kihatott, akik közül sokan járnak a fővárosban állás nélkül. Sokan már ki is mentek a külföldre. De azért eszünk ágában sincs lebeszélni sem szülőit, sem tanulóit arról, hogy mérnökké legyenek. A közgazdasági viszonyok egy-kettőre megváltozhatnak s ha esetleg idehaza nem találnak megfelelő alkalmazást, kimehetnek külföldre, ahol az ügyes mérnököt tárt karokkal fogadják.

A fő az, hogy bátran s a gyermek kedve s természete szerint válasszuk meg a pályát — mert boldogulni mindegyiken lehet. Még a legtulszűfolttabban is.

T Á R C S A.

Korfuig és vissza.

Irtá: dr. Csury Jenő.

XI.

Korfu a joni tenger legészakibb szigete, 719□ kilométer területtel, rendkívül változatos földrajzi alakulással. Sarló alakjáról Drepanének is nevezték, a történelmi idők óta Korkyra vagy Kerkyra elnevezés alatt szerepel. Legészakibb részén van legmagasabb hegye, a Pautokrator, mely 940 méterre emeli fel erdősorosú csúcsát. Innen dél felé a nyugati part mentén mindig alacsonyodik a hegyvidék körülbelül a sziget közepéig, hol a gyönyörű alakú Monte Deka ismét 580 méterre emelkedik, rajta túl pedig a hegyvidék lassanként teljes síkságra megy át úgy, hogy a szigeti déli csúcsa teljesen ellaposodik. Viszont északról dél felé a sziget inkább sík, sőt a keleti partvidék, a Monte Deka környékét kivéve teljesen elcségyesedik annyira, hogy nem egyhelyen állandóan uralkodik a látás.

A sziget őstörténete a görög mondakörbe vész s Homer legérdekesebb hőseinek kalandjaival áll kapcsolatban. Odysseus vagy Ulysses miután Zeus parancsára őt Kalypsó tündér, körül 7 évet

töltött, elbocsátotta, tutajával szerencsésen megérkezik a Pheakok szigetéhez Scheriahhoz a mai Korfuhoz, de mielőtt kiköthetne Poseidon újbol vihart bocsát rá, melyből a hős egymagában menekül meg és isteni segítséggel partra jut. A sás és bozót közt bujdosik aztán, míg Nansika Alcinous király leánya, ki ép ott fordított társnővel, rá nem talál és haza viszi atyjához, ki aztán a hőst, miután lassanként megtudja kilétét, saját honába, Itáliába viteli. A mythologia ködös, de kedves világból Korfu szigete csakhamar kilép a történelem színpadára, mint Korinth városának gyarmata Krisztus születése előtt VIII-ik századból. Korfu szigete körül vivatott 668-ban Kr. e. az első görögországi tengeri csata, a teljes függetlenségre törekvő gyarmat és az anyaország közt, a melyben az előbbi lett a győztes kiválóan kedvező fekvésénél fogva, a mennyiben mintegy középen fekszik Itália és Görögország közt, egymás után esett a rómaiak, majd a Normánnok, aztán Velence és végül a törökök hatalmába, míg az 1821-iki görög szabadságharc idején az angolok kezébe jutott, kik 1863-ban véglegesen átengedték Görögország részére.

A lakosság, mindenféle keleti és nyugati népek keveréke, számtalan kisebb nagyobb, de kivétel nélkül páratlan festői módon többnyire hegytetőkön és hegyoldalon vagy illikus tengeröblökben és völgyekben elhelyezett városokban és

faluban szétszórva lakik; maga a főváros Korfu 30,000 lakost számlál. A nép, — melynek közép-termetű, barna bőru, tüzes fekete szemű, erősen fejlett leányai és asszonyai bár általában igen szépek, de korán vénülők, — tynyha és dologtalan, különös nemzeti sajtósága vagy öltözködési divatja nincsen. Piszkos, bűzös házaai olasz módra vannak építve, ezek előtt ül egész nap apraja nagyja, fecseg és alszik a helyett, hogy munkához látna. Mint nálunk a cigányok, úgy futnak az ember mellett vagy az elhatadó kocsit után nemcsak apró gyerekek, hanem felnőtt fiúk és leányok is, folytonos »Pentara« vagy »dacara« kiáltozással, (a mi 5 illetve 10 fillér értékű réz pénzdarabot jelent) addig, míg meg nem sajnálva őket, a kért pénzdarabot odavetjük nekik. A velenceiek annak idején a szigeten az olajfa termelést honosították meg, mely a narancs és citrom termelésén kívül a lakosság egyedüli keresetforrása. Minthogy azonban a köznép nem gondoskodott arról, hogy a régi fák helyett egyszerű gazdálkodással folyton újakat ültessen, az elvéhéd olajfák termése mindinkább csökkenik és csak minden 5, 6 évben van egy-egy jó termés. Ezt tapasztalva az angolok, a népet gabona termelésre akarták szoktatni.

Igaz ugyan, hogy gabonatermelésre alkalmas földterület aránylag kevés van, és a réteknak majdnem teljes hiánya folytán a szükséges marha állomány ugyyszólván egészen hiányzott, mégis az

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Meteorologia.** Csáktornya észlelő állomás július havi meteorologiai feljegyzéseinek eredményei:

Légnyomás (0°-ra redukált) valódi havi közepe: 747.5 mm., 30 évi július havi közép: 746.29 mm. Maximuma 752.3 mm. 3-án.

Hőmérséklet valódi havi közepe: 22.6 C°, 30 évi július havi közép: 21.7 C°. Maximuma 35.2 C°, 6-án, minimuma 13.8 C°, 20-án.

Páranyomás havi közepe: 15.4 mm.
Relatív nedvesség valódi havi közepe: 76 %, minimuma 41 %, 20-án.

Felhőzet (0—10 skála) havi közepe: 3.0.
Szélerősség valódi havi közepe: 1.3 méter másodpercenként.

Csapadék havi összege: 79.6 mm., 30 évi július havi közép: 94.4 mm. legnagyobb csapadék 24 óra alatt 25.8 mm. 24-én, csapadékos napok száma 8.

Zivataros napok száma 5.

Viharos napok száma 0.

Jéges napok száma 1.

Villogás 6 nap jegezetett.

E hó 15-én a 971 sz. Kappeler barometer az 1592 sz. Fuess barometerrel cseréltetett ki.

— **Házasság.** Grész Ernő csáktornyai áll. tanítóképzési tanár folyó hó 3-án esküdtől örök hűséget Láng Teruska csáktornyai polgári iskolai tanítónőnek, Láng Mihály pápai áll. tanítóképző intézeti igazgató kedves leányának Pápan. Tartós boldogságot kívánunk az új párnak!

— **Közgyűlés.** Csáktornya nagyközség képviselő testülete július hó 31-én délután rendkívüli közgyűlést tartott. I. A községi előljáróság javaslataira elhatározta, hogy az államkincstártól 1906. és 1907. évekre is megváltott fogyasztási adókat a megváltási szerződés 13 pontja alapján a kincstárnak felmondja és a felmondás eszközítésére a községi bírót és jegyzőt utasította. II. Böös Károly és leánya Amália kaproncai lakosok csáktornyai illetőségét ujabban is egyhangulag megtagadta. III. Weisz Miksa könyvelőnek leirt állami adója után 20 K. 70 filler községi pótdadó törlesztést rendelt el. IV. A községi közutak építésére, kezelésére és fenn-tartására az 1906-ik évre az előljáróság által készített és bemutatott költségvetést elfogadta, mely szerint egy kettős fogas váltáságra 4 kor., egy egyes fogat váltáságra 2 kor. és egy kézi napszám váltáságra 1 kor. állapították meg. Elrendelte továbbá, hogy a kézi napszámok azon árban a jövőre is megváltassanak, míg a vonós állatok után

kivetett igás napszámok az eddig szokásban volt módon a jövő 1906-ik évben is természetben leszolgalandók. V. Utasította az előljáróságot a képviselő-testület, hogy a Szei-verth Antal hagyatéka-hoz tartozó azon szántóföldet, melyet a nagyközség kórházépítésre már korábban is megvenni szándékozott, ha az mérsékelt áron megvehető, a legközelebbi önkéntes bírói árverésen a jelzett célra a kórház alapvagyónából vegye meg. VI. Végül utasította a képviselő-testület az előljáróságot, hogy a községi és megyei pótdadókat hajtsa be.

— **Változások a csáktornyai szentferencrendüeknél.** A szentferencrendüek zágrábi vezetősége Matyaszcz Mátyas csáktornyai vikáriust Verőczere és Tischler Timotheust Verőczéről Csáktornyára helyezte át. Csáktornyai vikárius Lack Landulf csáktornyai szerzetes lett.

— **Ismét gyufa a gyermek kezében.** Heyencz János gáborvölgyi lakos múlt hó 28-ikén eszéltetett a pajtájában. Mikor délből ebédelni mentek a gazda és a munkások, a gazda Koczén Mihály nevű 6 éves örökbefogadott fiát a pajtához állította, hogy az a baromfiakat ne engedje be a pajtába, míg a többiek ebédelnek. A fiúnál gyufa volt, azt elkezdte gyújtogatni és egy meggyújtott gyufát a már kicsépellt szalma közé dobott, melytől az csakhamar lángra lobbant. Hiába volt azután minden erőlködés, a tűz pár pillanat alatt hatalmába kerítette az egész pajtát, s bizony a szegény gazdának elégett a pajtája, a benne volt takarmány és szalma, és a még ki nem csépell 60 kereszt rozs. Bizosítva semmi sem volt.

— **A Zalamegyei Gazd. Egyesület** folyó évi augusztus hó 14-én d. e. 10 órakor Keszthelyen a városháza nagyteremben rendezte közgyűlést tart. Targyisorozat: 1. Egyesületi »Értesítő« mikénti megjelenése feletti határozat. 2. Az egyesület parcellázandó telkei árának és az áruba bocsájtás idejének meghatározása. 3. Állatdíjazások helyének s a díjak nagyságának megállapítása. 4. Vándorcigányügy rendezése. 5. Tilkár kérvénye az átköltözködési költségek megtérítése tárgyában. 6. A hadsereg soproni élelmezési raktáranak ellátása. 7. Pénztárnok megbízatása lejártával új pénztárnok választása. 8. Folyó ügyek, indítványok. Ezt megelőzőleg

d. e. 9 órakor igazgató választmányi ülés lesz.

— **Pályázati hirdetmény ösztöndíjra.** Alulirott kamara a budapesti »Keleti Kereskedelmi Akadémia« kerületbeli hallgatói számára 600, szóval hatszáz koronás ösztöndíjat alapított, mely ösztöndíjra ezennel kiírjuk a pályázatot. Ezen ösztöndíjra csakis a kamarakerület (Moson-, Sopron-, Vas- és Zalamegye és Sopron sz. kir. város törvényhatóságok) területén illetőséggel bíró és valamely felső kereskedelmi iskolát, avagy a »Keleti Kereskedelmi Akadémia« első évfolyamát kiváló sikerrel végzett hallgatók pályázhatnak. A pályázati kérvény, melynek a pályázó nevét, lak- és illetőségi helyét, családi viszonyait, erkölcsi magaviseletét feltüntető okmányokkal kell felszerelve lennie s amelyhez pályázó felső kereskedelmi iskolai érettségi bizonyítványa avagy a »Keleti Kereskedelmi Akadémia« első évfolyamának sikerrel való elvégzését tanúsító bizonyítvány csatolandó, legkésőbb folyó 1905. évi augusztus hó 25-ikének délelőtti 10 órájáig nyújtandók be ezen kamara elnökségénél. A kamara fenntartja magának azon jogot, hogy több kiváló minősítvánnyal bíró pályázó jelentkezése esetén a 600 koronás ösztöndíjat a két legérdemesebb pályázó között ketté oszthassa. Sopron, 1905. évi július hó 22-én. A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében: Ullein József, elnök. Kirchnopf Frigyes, titkár.

— **Bicskázás.** Kukovecz Jakab tótfalusi illetőségű hemusoveci (Horvátország) lakos Március Rókus tótfalusi korcsmájában mulatozott múlt hó 28-án este. A fizetés fölött azonban összeszólalkozott a korcsmáros és vendége, a miből dulakodás lett, melynek végén a garázda mulató a szegény korcsmáros zsebkésével össze-vissza szurkálta s azután megszökött Horvátországba.

— **Villámcsapás.** Domásinecz község felett július hó 22-én nagy vihar vonult el. Vargék István 14 éves fiu menedéket keresett egy cseresnye fára, de vesztlére. A villám lecsapott a fára és az alatta menedéket keresett fiut agyonütölte.

— **Ez is fizetési mód.** Vörös Vendel 21 éves és Kepe Miklós 40 éves hosszafalusi lakosok a múlt héten a Muraszterdahely melletti murai malmokba gabonát vittek örölni s eközben Gold Gyula hid melletti

angol uralom kimeríthetetlen gazdsága mindezen hiányokom segített volna, ha a nép restsége nem állana ellen minden újítási kísérletnek. Így minden a régiben maradt; a nép folyton szegényedik, de inkább koldul, semhogy munkára adná magát.

Egy kedves szokást azonban nem hagyhatok megemlítés nélkül, mely a köznépnél ép úgy, mint az uri osztálynál egyformán szokásos t. i. hogy a hozzájuk belépő idegennek azonnal virággal kedveskednek. Egyik nap estefelé, mikor a városi catedra tetejére készültem, az azt körülvevő kuszák egyikében zongorától kísért 2 igen kedves női hangot hallván feleségemmel együtt megálltam hallgatni. Egy két csinos olasz és egy görög dal elhangzása után az erkélyen hirtelen fiatal, 16—17 éves urileányka jelent meg, a ki megpillantva bennünket rögtön eltűnt, de már a következő pillanatban hasonló korú társnőjével együtt a házat körülvevő kertben termelt egymárák gyönyörű virágot szedett, azt szives üdvözlés kíséretében nőmnek nyújtotta át és csak miután franciái udvariasan lakásukba meghívtak, kezdtek velünk beszélgetni. Másnap megtűdtük, hogy a várparancsnok leánya és ennek Athéni barátjáné volt a két bájos hölgy, a ki oly lekötőző módon fogadott két teljesen ismeretlen egyént. Más alkalommal egy jómodu paraszt remek narancs erdejét tekintettük meg; itt is, alig hogy

beléptünk, a ház leányai rögtön rózsával kedveskedtek és ugyanez ismétlődött, valahányszor akár magánháza, akár közterbe léptünk be. Nem tudtam felvilágosítást kapni e kedves szokás eredetéről, de azt hiszem, ez nem egyéb, ama ós régi római és görög eljárás maradványánál, mely szerint a házhoz érkező vendéget mindjárt a belépő virággal megkoszorúzták. E szokás azonban kellemetlenné vált akkor, mikor a kocsi után szaladó gyerekek borrávaló reményében, a virágot a kocsiba dobálták. Első alkalommal meglepett a támadás és a borrávaló nem is maradt el; de mikor a dolog fél órai ut alatt legalább 50-szer ismétlődött, meguntam a tréfát és tönkre sem akarván jutni, a bedobott virágot egyszerűen eldobtam, a mi aztán radikális eszköznek bizonyult további támadások ellen.

A sziget látképe leírhatatlanul szép a változatos alakú hegyek, melyek körül még most is a haragvó vagy áldást osztó görög isteneket véljük lebegni; a szürkés zöld színezetű sűrű olajfa erdőkkel borított völgyek sőt a zöld cyprus erdőkkel és élénk zöld narancsrigetekkel tarkítva olyan emberben, a ki még hasonló nem látott, kifejezhetetlen érzéseket keltenek. — Legérdekesebbek azonban az óriási kaktusok. — E növény, mely nálunk meleg ágyban tenyésző kuszó növény, ott hatalmas fákká, sőt helyenként egész erdőkbe fejlődik és törzse és levelei oly keményekké

válnak, hogy vágni sem lehet. A kaktus igen sok helyen kerítésül szolgál és ebbeli feladatának tekintettel emittett tulajdonságaira s nem kevésbé figyelemre méltó tövisre, jobban megfelel minden más hasonló célzatú védelmi eszköznél. Nem kevésbé érdekesek a narancsrigetek. Már Homér említi, hogy Alkinos király kertjében a gyümölcsfák a tél és nyár változását nem ismerik, mert friss gyümölcsrel minden időben szolgálnak és ezt a narancsrigetek még manapság is bizonyítják. Meglátogattam egy ilyen kertet; volt ott fá tele gyümölcsrel; ugyanakkor a másik virágban állott, a harmadiknak egyik fele tele volt érett gyümölcsrel, míg a másik fele ugyanakkor virágdisznó pompázott. Isteni látvány, mely egész éven át folyton tart. A korfui narancs, főként frissen szaktva, összes társai közt a legpompásabb zamata és a gazda, kinek kertjét meglátogattuk, egyenesen a Súltán asztalára szállít.

Olajbogyón és narancson kívül még szentjános kenyér és az apró körtealakú savanykás japán cseresznye terem a szigeten, meg pompás számóca, mely már áprilisban kerül asztalra.

(Folytatás következik).

korcsmájába tértek be. Mikor már vagy 4 kor. értékű italt elfogyasztottak, a korcsmáros fizetésre hívta fel őket, mit neveztek azzal toltak ki tovább, hogy ne féljen. meg kap mindent, van pénz elég. A korcsmáros ismervén vendégeit, nyugodtan szolgálta ki őket étellel, itallal, szivarral s általában mindezzel, a mit csak rendeltek. Így azután csináltak is rövid pár óra alatt 31 kor. 40 fillér kontót. Ekkor a korcsmáros ismét fizetésre hívta fel a mulatózókat, a kiknek már meglehetősen a fejükbe szállt a gőz. Fizetni azután fizettek is, de nem épen közönséges módon. A fizetésre felszólítás után elkezdettek duhajkodni, üvegeket dobáltak, a lámpát összetörték s midőn a korcsmáros mindezekért kortholta őket, neki estek, ütöttek, verték, fojtogatták, s mikor előlük megfutamodott és bezárkózott a szobájába, rá-törték az ajtót s tovább ütlegeltek, míg csak a szegény korcsmáros saját lakásából meg nem futamodott. Ekkor azután a duhaj mulatózókat, mint a kik jól végezték dolgukat és ilyképen minden tartozást kiegyenlítették, nyugodtan haza mentek Hosszúfaluba. A korcsmáros azonban nem igen van megelégedve e nem épen szokatlan, de mégis különös fizetési móddal és épen ezért meg is felebbtette azt az illetékes bíróságnál.

— **A Drávába fulladt** Klinka Alajos scwálbenbáchi illetőségű Légrad községben dolgozó hajóács július 30-án a délutáni órákban a légrádi alsó révnél csónakra szállt, hogy a Dráva folyó másik partjára evezzen. A part mellett oszlopok vannak leverve, melyekbe csónakja beleütődött. Klinka Alajos ezen ütődés következtében egynegyedét vesztve, a csónakból kibukott és nyomtalanul eltűnt. A szerencsétlen ember hulláját folyó hó 1-én fogták ki a Drávából Légrad mellett.

— **Nyaralni menők figyelmébe.** Azokra nézve, akik nyaralni mennek fontos, hogy élelmiszer és élvezeti cikkekből kellő mennyiséget vigyenek magukkal. Ezek közül ne hiányozzanak a Maggi-féle különlegesek. A Maggi-féle izesítő segítségével minden gyenge leves íze és tartalma javítható, Maggi bouillon-tokjaiból pedig csupán forró víz ráöntésével kitűnő erő — vagy huslevés készíthető.

— **A mezei egerek irtása.** A földművelésügyi m. kir. miniszter a vármegyei gazdasági egyesületekhez a mezei egerek irtása érdekében a következő leiratot intézte:

A mezei pockok (egerek) szakközveim jelentése szerint az ország területén sehol sem maradtak ugyan meg a múlt évről oly nagy számban, hogy nyári nagyobb fellépésük várható volna, mégis kívánatos, hogy a meglévőeknek nagymérvű elszaporodása folytán keletkező veszedelem már most csirájában elfojtassék, annyival is inkább, mert most tekintettel a kártevők csekélyebb számára, az irtás sokkal könnyebben és kevesebb költséggel eszközölhető s így az őszi elszaporodás is könnyebben megakadályozható.

Felkérem ennél fogva a Cimet, hogy a 22890. 904. számú rendelettel már megküldött irtási utmutatás tartalmát a gazdaközönség minél szélesebb rétegeiben terjessze, egyszersmind az érdekelt gazdaközönséget arra is figyelmeztesse, hogy legelőszertűb volna most ott, hol a föld ugyis felszántatik, a szántásnál a pockokat gondosan irtani; a fel nem szántható területeken pedig (lucernasásban, lóherésben, legelőn, réten, házak körül, fel nem törhető partokon, meszgyéken) hohenhalmi fogókat alkalmazni.

Figyelmeztetendők egyszersmind az érdekelték, hogy amennyiben a védekezést mérgek alkalmazásával kívánják keresztülvinni, ezen eljárásuknál a m. kir. belügyminiszter ur 104455/98. szám alatt kiadott körrendeletének határozmányaihoz szigoruan alkalmazkodniok kell.

— **Bicskázás a vonaton.** Ismeretes az alsó muraközi népnek az a szokása, hogy a déli vasut társasághoz vasuti munkásnak áll be oly föltétel mellett, hogy a vasutársaság bárhol alkalmazza minden szomba-

ton este vissza hozatja Muraközbe és vasárnap délután szállítja ismét a munkahelyre. Több száz muraközi ember keresi így kenyerét, Steiberban, Karinthiában, Krajnában, és sokszor egész külön vonat szállítja a munkásokat. Mult vasárnap (július 30-án) is a Csáktornyára délután 3/4 óraker érkező személyvonattal szintén több vaggon ily munkás utazott Steierba. Ugy látszik, a vasárnapi szabadságot jól fölhasználta egy-némelyik, mert Murakirályon már többen alaposan berugva szálltak fel a vonatra. Nagyon természetesen ily körülmények között nem is folyhatott le az utazás minden incidens nélkül. Az egyik kupében csakhamar összeveszték a munkások, a minék a végén még a bicskának is jutott szerep. Az egyik munkás két társát, Vlahok Remus és Hertalics Antal hodosáni lakosokat úgy összeszurkálta, utóbbinak két ujját is lemetszelte, hogy a súlyosan sérült embereket Csáktornyán le kellett szállítani a vonatról. Jellemző a nép gondolkodására, hogy mikor, éppen az állomáson időző Szalmay főszolgabíró a sebesültekkel beszélgetett és a súlyosabban sebesültek megígérte, hogyha szükséges, majd kórházba szállíttatja, egyik fiatal munkás oda állt a főszolgabíró elé és azt mondotta neki: »ugye azért, hogy 70 krajcárt fizessenek. — A nép azt hiszi, a kórház nem a beteg érdekében van, hanem, hogy jövedelmezzen.

— **Értekezlet.** Az egyesült ellenzék csáktornyai választó polgárai folyó hó 4-én este 8 óraker a »Pecornik« féle vendéglőben értekezletet tartottak, melyen már a fővárosi lapokban is jelzett, és folyó hó 15-ére tervezett coaliticos demonstráló népgyűlés mikéntjét beszéltek meg. Az értekezlet, tekintettel arra, hogy e hó 15-én Alsómuraközben több helyütt bucsú lesz, a népgyűlés megtartását 15-ikéről egy későbbi időpontra halasztotta el.

— **Szerencsétlenül járt vasuti kocsi-vizsgáló.** Folyó hó 4-én este a Prägerhof felől jövő tehervonat kocsiai között több üres borszesz tartály is volt, melyek közül az egyik rövidesen, mikor a vonat a csáktornyai állomáson megállt, szerencsétlenségnek lett a külforrása. Ugyanis tudvalevő dolog, hogy a szesztartályokban, bármily gondosan őrítsek is azokat ki, néhány liter alkohol, benn marad, mely most ebben a tropusi forróságban azonnal gőzzé alakult. Mikor a vonat megállt az állomáson, Mérszáros kocsi vizsgáló a kocsik vizsgálata közben fölmászott az egyik tartályra, kinyitotta annak az ajtaját és a lámpását beletartva, megakarta nézni, hogy mennyi borszesz van benne. Eközben a lámpa leesett a kezéből a tartály fenekére s abban a pillanatban fölrobbant a borszeszgáz és a kocsi vizsgálót az explosio majdnem egészen összeégette és a tartálytól több méter távolságra el dobta, hol eszméletlenül terült el a földön. — A gyorsan hívott vasuti orvos az első segítség megadva, azonnal beszállította a szerencsétlenül járt embert a varasdi kórházba. Felépüléséhez kevés a remény.

— **Hirdetmény.** Csáktornya község előjárósága által közhírré tétetik, hogy a 30928. n. i. 1902. 27. jh. számú szabályrendelet 10. §-a értelmében a községi közutak építéséről, kezeléséről és fenntartásáról elkészített 1906. évi költségelölirányzat az annak tárgyalására vonatkozó képviselőtestületi határozattal folyó évi augusztus hó 1-től 15. napjáig terjedő 15 napon a nagyközség házában 3. sz. alatti hivatalos helyiségében közzemlére helyezettelt oly célból, hogy azt az érdekeltek

esetleges felszólalhatás szempontjából betekinthezzék.

— **Rossz lesz a szilvet.** A legfőbb szőlőtermelő vidékeinken az idén a peronospora még a rossz időjárásnál is nagyobb pusztítást vitt végbe, úgy, hogy szakkörökben már rég óta aggodva lesték a szemképződést. Most végre már konstatálni lehet a lesújtó valóságot, hogy a különféle szőlőbetegségek, főleg a peronospora az idei bortermést a tavalyival szemben legalább egy millió hektoliterrel csökkentti! Hogy micsoda csapás lesz ez gazdasági életünkre most, midőn a hüvelyesek is tönkrementek, azt első pillanatra alig lehet mérlegelni.

— **Csáktornya nagyközség költségvetési előirányzata az 1906. évre** már egybeállítottolt és az 1886. évi XXII. t. c. 125 §-a értelmében a község háza tanácstermében július hó 29-ik napjától 15 napi közzemlére helyezettelt oly célból, hogy azt a hivatalos órák alatt a nagyközségnek minden egyes adózó polgára betekinthezzék és arra vonatkozó esetleg észrevételeit megtehesse.

— **A köztisztaság és közegészség érdekében** Az 1876. évi XIV. t. c. 141 §-a értelmében a köztisztaság felett őrködni a községek előjáróságainak a kötelessége lévén, Csáktornya nagyközség előjárósága figyelemzveteli a háztulajdonosokat és lakócsokot, hogy szigoruan ügyeljenek fel arra, miként az utcára piszkos víz vagy mosadék ki ne öntessék és ilyen oda ki ne folyjon; — az utcára szemetet, söpredéket kiönteni, vagy takarítások alkalmával az ablakon port kiráznai tilos. A trágyának az udvarokban való összehalmozása meg nem engedhető; hanem onnan időközönként teljesen kitakarítandó, s általában a trágyának, szemétnek, alomnak takaros összetisztítása naponként a legfontosabban eszközöndő. Az árnyékszékek mindenütt tisztán tartandók. Különös figyelem fordítandó a kutakra; ezek vedre (nyitott kutaknál) keresztpánttal látandó el, mely megakadályozza, hogy a vizet merítő saját edényét a vederbe merithesse és ezzel a vedret és kutat esetleg megfertőztesse. A kutak nyáron több ízben megmeritendők. A kutak közelében a legnagyobb tisztaságnak kell lenni és a kutak közvetlen környéke kavicscsal, kövel vagy téglával kiburkolandó, nehogy az ellocsoltt illetve beszennyeződött víz a kutba visszafolyhasson. Kötelesek a háztulajdonosok lakásuk előtt elmenő járdát naponként leseprezni, nyáron többször felöntöztetni. A szemetet az arra kijelölt helyre (drávaszentmihályi uttól jobbra) szabad csak lerakni. A közveszélyes betegségek erjedésének megállítására szempontjából igen nagy jelentősége van annak, hogy a hatóság idején tudomást szerezzen minden egyes ilyenemű betegedési esetről. Ezen betegségek bejelentésére mindazok kötelesek, a kik azokról tudomással bírnak. A bejelentésre kötelezett betegségek: 1. Roncsoló-toroklob és torokgyík, 2. vörheny, 3. vörös himlő, 4. számarhurut, 5. hólyagos himlő minden fajja, 6. hasi hagymáz, 7. kiütéses hagymáz, 8. vérhas, 9. ázsiai és honi cholera, 10. járványos fültő mirigylob, 11. járványos agy — gerincagy — hártyalob, 12. trachoma, 13. gyermekágyi láz.

Felölő szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és laptulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR)

Sve pošiljke se tičuć zadržaja
novinah, naj se pošiljaju na
ime, **Margita Jožefa** urednika
Csáktornya,

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova,
kam se predplate i obznane
pošljaju.

MEDJIMURJE

na hrvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor

Pojedini broji koštaju 20 fill

Obznane se poleg pogodbe
i fal računaju.

Službeni glasnik: «Csáktornyai takarékpénztár» «Muraközi takarékpénztár» «Csáktornya Vidéki takarékpénztár» i t. d.

Mali gazda.

Pojedinim se klanjaš pred oblastjom, a vu množini si ti naj jakši, pred tobom se klanja oblast i tebe zove za sudca svaki vu orsagu, koj ima istinu ili ne ima. Ti zdržavaš sve, koji si zaslužuju i nezaslužuju svoju plaću. Ti skrbiš za sve a za te se njih malo skrbi. Ti delaš, dok drugi počivaju, suhoga kruha ješ i vodicu piješ, dok drugi iz tvojih žuljov cipova jedu i vino pijeju. Ti podrapano hodiš, dok drugi cifraste mundere nosiju. Ti si taj siromaški podrapani, glada trpeći sin domovine oh narod.

Pak zakaj je to tak? Zato, da si još ne dosta pregledal. Još ti je mrena na oči, koja ti ne da videti sve, kaj se okolo tebe dogodi. Mréna ti je na oči, jer si ne dosta vučeni. Né si još dosta hodil vu školu. Žalostno je misliti na tvoj stališ oh narod! Ova zemlja, koja bi još dvaput tuliko ljudi mogla hraniti, sada niti tebi neda za dosta veliki svakdašnji kruh. To jest vnogoput ti i da, ali iz onoga kaj ti da njih vnoغو drugih jede, koji su si ne zaslužili.

Dugov si pun od glave do petah. Intereši ti odneseju on falaček kruha, kojega si zaslužil sa svojim delom. Vkani te jeden vkani te drugi, a sam si dokraja lehkoga življenja, predaš se vragu propasti, dug na duga delaš peneze ti krčma i šlacuni požereju, pak ti se samo onda prebudiš, kada ti spod glave vlečeju blazinu i vankuša, da je ekzekutor proda.

To ovak nemre dugo trajati. Moraš ti

nekač drugač početi gospodariti. Nekak spa-metneše. Jer ako bude to dugo tak trajalo, jedenput budemo spazili, da je ova zemlja već ne naša i mi moremo iti po svétu, moremo iti vu Ameriku.

Drugač je treba početi gospodariti. Moramo zapustiti onu navadu, kak su naši dedeki imali, nas ga više, kak je onda njih bilo, nam je više treba. Zemlja se nepovekšava to je istina, ali moći je zemlju tak obdelavati, da se plod povekšava.

Jer gledimo samo, otec je još bogataš bil, a deca, kojih je 5—6 bilo, kad su se razdelili su prosti gospodari postali, komaj da živiju. Zakaj? Zato jer oni tak gospodariju sa onim malim, kak je otec sa svem skupa. A to pak neide tak.

Nekoji bude rekel, da je zemlju ne moći plodnešom napraviti, kak je sada. Nije moći? Čital sem, da je jedne gospođije Frigyes nadhercega pojedina mekota pred tridesetimi ljetmi samo 3 frte čistoga hasna donesla i sada donese 9 forinti. No to je ipak razlika.

Vu školu ti je treba iti moj dragi narod. Vu školu, da ti iz očih opadneju mre-ne. Pak budeš vre videl, da bude se taki drugi svet započel, ti budeš ležeše živel. Samo gledimo japance. Više njih je kak nas zemlja njim je puna pečinah i kamenja pak evo lepše živiju kak mi, jer bolje znaju gospodariti. Pa gda su se navčili gospodariti tak jako? Komaj četerdeset ljet. I nje je škola navčila gospodariti. Vezda su med prvimi narodi.

dašnjem stališu, kada je najme pri gospodaru Križnjaku kakti sluga u službu stupil.

Dok su ostali slugi sa gospodarom kakti za vadlingu delali, znal si je Miškec vrienena dati, a ako to nije pomoglo, pričel je svoje soldačke pripoviesti iz talijanskog rata pripoviedati, koje je znal na dugo i široko raztegnuti, samo da je manje delal.

Jednog sparnog lietnog dana imalo se je, sve sieno iz gospodarovih sienokošah pospraviti; gospodar je sam čvrsto pomagat gledajuć sad na svoju žepnu uru sad opet na črni oblak, koj se je iz babjega kuta vlekul. I slugi težaki su se žurili, samo Miškeca nisu mogli tim nakužiti; on je podjedno gledal, jeli već dečko odkud ide, koj bu južinu donesel konačno je došel dečko te je donesel kiselo mlieko i kruha.

»Hajd k južini!» — vikne gazda i zapiči porišče zulačah u zemlju. Ljudi se posedaju okolo ogromnog štableka u hlad pod hrast; dečki su iza toga na konje pazili. Domača dekla vzeze iz košare kruha te ga nareže u ogromnu zdelu, zatim izleže iz štableka mlieko u zdelu, a konačno vzeze

Politički pregled.

Baron Fehérváry Géza minister predsednik je sada na počinek otišel vu Karlsbad toplice. Kralj mu je dopustil, da samo onda javi od stališa kada se je dosta počunul. Kakove tri, četiri tjedne bude Fehérváry na počinku, onda opet nazad dojde da započne svoje delo, tojest razpravljanje sa glavnimi politikusi leve stranke.

Grof Tisza István je savršil svoje štive vu jednih budapeštanskih novinah. Vu zadnjoj štivi je izrekul, da slobodu da svakomu članu desne stranke na vun stupenje i da se k levoj stranki priklopiju. Do vezda njih je včć više vun stupilo iz dšne stranke.

Kristoffy József znutrašnjih poslov minister se trsi, da napravi zakonsku osnovu od novoga zbirateljnoga zakona. Poleg toga bi vu svakoj občini se držalo zbiranje tajno bi bilo. Čuje se, da bude Kristoffy ovu zakonsku predlogu već na jesen pred orsačko spravišče predložil.

Kak novine pišeju ovoga meseca 15-ga bude leva stranka držala veliku sednicu vu Čakovcu, na ovu sednicu bude više ablegatov došlo iz leve stranke.

Tabor vu Aziji.

Rusi su tak dugo glasili, da su japanci ne pripravni na bojnim polju počinek oružja sklopili sa rusi, dok je sada i na to

zlice iz košare i dieli svakomu po jednu a pri tom veli: »Evo vam oružje!»

»Kaj si rekla? — Oružje?» — vpadne joj Miškec u rieč — »Čuješ, stakovom strašnom riečju nemoj šale sbijati — razmeš me puca — jer ratno oružje, mangari samo bajuneta, to je nekaj drugo nego su vaše zlice, to je strašna stvar, tu nema šale, dapače niti pri pospravljanju siena.» — »Niti pri kiselem mlieku» — zmeša se volar u Miškecov govor te podžmrkava gazdi, koj opet potajno gleda na svoju uru.

»Je, moji dragi» — pričme opet Miškec — »tam bi vi morali polag biti u taljanskoj. — Baš je tomu danas četrde el godinah. Naša kompanija je marširala kroz jednu strašnu dugu ravnicu. Kapitan je jahal naprvo. Trip, trap, idemo veselo dalje. Na jedankrat: bum — bum — bum — trik — trak! i plumps! naš kapitan leži na zemlji do dna mrtev. — Urra, urra Garibaldi! — tak se je orilo taljanah ručanje, a na jednom brežulku pred nami samo je vrvelo kak mravinjak. Bili su gore taljani natrpáni kak muhe na siru.»

»Sad dečki po njima!» sam ja zakrik-

Z A B A V A.

Miškecova duga vojna.

Prije godine 1866, dok je još Lombardija i Venecija pod Austriju spadala su naši soldati u Italii u garnizoni stali, pak je i Miškec za svog vojnovanja preko deset godinah pri našoj vojsci u Majlandu, Veneciji, Padui i t. d. služil. Dok je još soldat bil, buknu je rat med nami i Italium, pak se nije malo gizard, da je i on polag bil. A pripoviedati pak o ratu i o bitkah u kojih je i on sudieloval, je znal da su ga svi odprtemi usti poslušali i njegovomu junačtvu se čudili. Dakako, da je med njegovimi slušateljmi bilo i takovih, koji su jako dobru poznali, a ovi mu se — nisu jako čudili, jer Miškec je negda pripoviedajuć znal tak odrezati, da je bilo skoro moguće rukom prijati.

Kak goder je naš Miškec bil oduševljen za svoj bivši soldački stališ, baš tak nije bil oduševljen za dielo u svojem sa-

došel odgovor iz japonske stranke. Janpan-
ski poverenik je izjavil, da japonski niti dru-
gač nečeti razpravljati mira dok
nebude na bojnem polju počinek oružja na-
pravljen. Japonski su pripravni na rat, dakle
zakaj bi prije deli dole oružje dok neznaju
bude mir ili nebude. Zato budu poverenikov
ruskih listi pregledani, ako budu prilični za
razpravljati mira bude se sklopil počinek
oružja, ako pak nebudu prilični, onda bude
dalje rat

Japanci su već čista osvojili Sachalin
otoka. Ovoga otoka niti već nebudu nazad
dali rusom.

Kaj je novoga!

Zrušena kapela.

Vu Fermo, talianskoga orsaga varašincu
se velika nesreća pripetila. Tamošnega siro-
tišta njegovi stanovnici najmre vsako jutro
mešu jesu slušali pod njihovih naučiteljov
i apaticah pazljivostjom. Vu kapelici, koja
zavoda na prvoj kondinaciji biva, vu nes-
rećnim onem dnevnu blizo sedemdeset siro-
tinjskih dece, nekuliko apaticah i više stran-
jskih ženskih bili su nazočni pri meši. Ko-
ma da svećenik stupil je k oltaru, kapelice
nah žje iz strahovitim ropotom srušilo se,
pod se spravilo sve pobožnike iz oltarom i
svećenikom skupa. Velika zmečav predrla
je prve kondinacije njegovoga poda takaj,
na tuliko, da su nesrećnici čisto vu pivnič-
nu dno spokapali. Vu malem varašincu se
na hitroma razširil nesrećni glas. Prestraše-
ni ljudi bežali su na nesrećno lice mesto,
da iz pod ruševine oslobodiju nesrećnike.
Purgari karabineri i harmonicari pod vodje-
njem purgarmeštra, iz najvećšom moguć-
nostjum posluvali su nesrećnikov za njho-
vo oslobodjenje. Do vezda 16 mrtvih i 32
teško ranjenih potegli su van iz pod rušev-
vine, nego mrtvim još vnogo vekši broj mo-
re biti, jerbo množina ruševina je tak po-
kopala nesrećnike, da najviše odnjih zbog
pomenkanja zraka se budu zadušili.

Žrtva ogovaranja.

Žalostne posledice nastale su ogovara-
nju vu Vacu, skojom jedne male familije

nul — »tu je sad lahko med nje strelati,
em stoje skupa kak kefa, tu niti nije mo-
guće faleti! — Samo je sad na mučnjak
postriateljte!»

»Ali tak nemilosrdno med nje strelati!
» — javi se dekla — »tko bi tak krvoločno
med ljudi strelat?»

»Dakako, da med ljudi» — zdere se
Mišec — nego na kaj bi u ratu strelat?
— Mozbit na komare i obade ili na zabe,
ti zasiknjenka jedna!»

Na ovo se pričme prvi kučni sluga cie-
lim tielom tresući se grehotom smejeti, da
je žlicu mlička k ustam noseć, na pol puta
prelejal.

»Je, je» — nastavi Mišec — »vi se
tu lahko smijete, ali nam onde nije bilo do
smieha, dopače je jedan u svojoj zdvojnosti
rekel: sad nam već nikaj nehasni, mi smo
svi »kaput,» kapitana smo najprije izgubili!»

»Dok ov tak jadikuje, obleti me zuć i
ja mu doviknem: kapitan sam sad ja; pak
ako se ti bjiš, onda samo idi domov gus-
ke i race čuvat, tam buš siguran, da ti se
nikaj nedogodi! — I komaj da su ostali

njihovo blaženstvo su oplenili. Setei Gá-
bor prebol je svoju tuvarušicu, Šebő Gizel-
lu. Zeuske vnogo njenih dobročiniteljov tak
dugo su govorili njoj od njenoga suproga
njegovih zločestoć, dok je ona vsa bila ve-
ruvala i odlučila se, da povrže familiansko
svoje mesto. Vu jednom dnevnu, kad je Se-
tei iz posluvanja domom bil došel, stana
svojega praznoga najde. Ni bilo doma nje-
gove tuvarušice, vu hižah ni imalo pohiz-
tva. Vse je sprodala ženska, koja je otišla
od svojega tuvaruša. Setei se na iskanje
svoje žene odpravil i našel ju je takaj i
vnogo prebacivanja je učinil njoj, zatim
noža vzeme naprvo i žene svoje njenoga
sinjaka prereže. Muž poslie svojega straho-
vitoga činjenja je pobegol, nego Kalló redar-
ski kapitan ga bil prijel i pestanskoga kr-
fiskaliata vu negovu temnicu je poslal.

Generala samoubojna kćerka

Vu Athenu senzaciaska samoubojnost
se pripetila. Smolenski generala dvadeset
dve ljetosnja čudnovito lepa kćerka Ralu,
je strelila sebe. Otišla je od svojih rodite-
ljev njihovoga stana i na groblju iz revol-
verom vu glavu se strelila. Kćere njezin o-
tec i sestra, kad su bili sasnali kćere od
njenoga samoubojstva, van su bili išli na
groblje, gde puca se na tuliko bila razza-
lostila nad sestrinjim samoubojstvo, da iz
revolverom, koj poleg njene sestre mrtvoga
tela je ležal, konec si je hotela učiniti svo-
jemu življenju, nego prisutni preperečili su
nju vu njenoj nakani. Ralu k svojoj sestri
vu napisanim listu to piše, da nije moguća
svojega oca njegovu strogost pednašati, zato
se razdelila od življenja.

Doll je skočil iz vlaka.

Iz Temešvara pišeju: da Jersch Hen-
rik jánosföldijski poljodjelavec med putova-
njem na Šarču na vlaku je zaspal. Kad je
vlak mimo Sarča već bil otišal, Jersch se
bil zbudil i videći, da je vlak već ostavil
kolodvora, odpre vagona njegovoga vrata i
doli skoči iz vlaka. Na sreću da samo le-
zeše rane je trpel.

Skrovna krvoločnost na Kelenföldu.

Pred tremi dnevi prije toga ravno o-
kolo poldneva tajna krvoločnost se pripetila

moje rieči čuli, tak su dobili takovu kurazu
proti taljanom, da bi se bili s oroslani ja-
hali, kad bi ih tu bilo. Ali nam to sve nije
nikaj hasnelo. Taljani su imali kanone iz
kojih su na nas strelali krugle tak velike
kak dvakrat naši knedlini. Pogodili ravni-
cisu nikoga, ali zato nam ipak nije ta stvar
bila ugodna . . . ja sam našem doviknul
i nje na pogibelj upozoril: dečki, — sem
rekel — pazite, jar ako vas koj toga jed-
noga knedlina vlovji, bude imal dosta za
kosati — i na dva dni.» —

I mi smo na nje pucali, ali kaj je to
pomoglo, proti tolikomu broju taljanah. Pre-
ko poldruga jezera ih je bilo a nas samo
jedna stotina. Mi šnjimi nebi bili gotovi niti
do sudnjega dana, toliko ih je bilo. Ali na
jedan krat mi dojde pametna misel: ja po-
tegnem iz zepa oju novčarku — dakako
punu srebernih cvancigah i velim: evo dečki,
nabijte vase puške timi cvancigami pak
onda strelajte preko na taljane, budete već
videli čudo do sad još nevidjeno.

I izbilja, oni nabiju svoje puške moji-
mi cvancigami i priđu preko strelati, a kak
su strelati, pričele su tam preko, cvancige

na Kelenföldu. Jeden mužkarec je strelil
jednu mladu pucu, zatim pako je pobegol.
Nit za napadnika, nit za mrtvu gđo su ne-
znaju Pripećenje na budafoka hataru vu
Andor vulici se pripetilo. Na polju poslo jući
ljudi okolo poldneva nato su pozorni pos-
tali, da jeden za drugim dva strelbene gla-
se počuli jesu. Prama strelbenomu glasu
bežavši videli su, da jeden 25 ljetosni te-
žački človek vu ruki držećim revolverom
prama fehérutu beži. Više od njih su ga pre-
ganjati počeli, nego se friško med grmovje
bil skril. Na napadnem mestu, na zemlji
bežala je jedna mlada okolo 16-17 ljet sta-
ra puca. Prsa njena su prestreljena bila. Još
je dihal, nego za nekuliko minut kesneše
je vumrla, prvlje neg bi samo svesti bila
došla. Od pripećenja, odmah javlenje nači-
nili su na kapitanstvu, od kud Huszár Jo-
zsef redarski perovodja išel je van na na-
padnosti njeno lice mesto. Potražnja nje-
povem redu, ustanovili su, da pobeđenoga
napadnika vjuro više vidilo ih je na Ke-
lenföldu njega se šetati iz pucum. Nagla
poreka nastala je med njimi, jeden inoški
dečko je takaj i to bil videl, da se puca
plače. Puca kao služkinja izgleda. Od na-
padnosti vse bližeš strani faliju. Redarstvo
je započelo strogo iztragu.

Življenje spasiteljni oberšter.

Iz Prage telegrafiraju: da vu Brandet-
su ove dneve vjuro Fritsch Jožef drago-
nerski kaprol vu Elba potok peļjal je ko-
nja, da ga tam izpliva. Silna voda kaprola
iz konjom skupa je pograbila i na hitroma
obodva su izniknuli pod vodom. Na bregu
bivajući oberšter regimentski zapovednik ovo
videći iz svojim uniformišom vu vodu je
skočil i oslobodil je kaprola.

Dveh devojčic ognjena smrt.

Deca, Kálmán László hižnoga meštra
12 ljetosna Ilonka i 5 ljetosnja Margit nje-
gove kćerke na dvoru se igrale jesu. Med
tim dolo su pustile jednoga krajcara vu piv-
nicu i doli su bežale da ga poiščeju. Pri-
šibićnim posvetu ga iskale jesu i kad su
krajcara bile našle, odhitile su goreću šibicu
Šibica Beck Márton tergovca na jeden 150
litrov držeći iz benzinom napunjeni njegov
lagev je opala.

zveketati, koje su vudrile o kamenje. Talja-
ni, čim su to zveketanje začuli i opazili, da
cvancige cure kak deždj iz neba, pričeli su
se za njimi jagniti tak, da su na kup do-
šli kak čreda ovac te su se i svadili, jer
svaki si ih je hotel čim više nabrati. —
Heio, ho! — Po njih sada dečki! — za-
kričim sada — i sad dignemo svi puške
u vis te udarimo po taljanah, koji su se za
cvancige svadili, — svim je odzvonilo —
svi su tu mrtvi ležali kak snopje na polju
poslie žetve — i niti jedan nije vušel.»

»Kaj, — već svi mrtvi! — To je jed-
no malo prerano, — toj pripoviesti nesme
još biti kraj.» — prišaptne u uho kućnomu
slugi jedan težak, koj se nad Mišecovila-
ži nasladjival.

»Ah, samo tiho budil!» — odgovori
sluga potiho — »ovi moraju opet oživeti»
— sada na glas proti Mišecuu — »Je, Miš-
ec, po takovom onda ste vi veliku bitku
dobili. — No, ali onda pak vam je ipak
kuraza zrasla, — vi ste onda valjda taljan-
ske hudiće progoini, em za tako sjajnom
pobiedom niste valjda ruke vkriž metnuli,
ha?»

— Devojčice koma da su nekuliko korakov načinile, kad je iz benzinom napunjeno lugev strašnom strelom gori buknuo. Na vse strani pošpricani benzin je celu pivnicu iz plamnom pokrili. Vužgala se dveh mali devojčice njihova oprava takaj, i doklam su roditelji na pomoć se jesu popaščili vre strahovito bile su zgorele.

— Zbavitelje su pozvali, koji su pucice vu špital bili odpeljali, gde male dve pucice za jednu vuru po strašno veliko trepećoj muki su dušicu spustile.

Napadna osnova proti talianskomu

Pattersoniiski anarhišti opet davaju glasa od sebe. Znano je da pattersoniiski anarhišti za ono vreme na Bresciji su izručili, da Umberto kralja neg vmori. Strašno zaručenost je izvršil takaj kraljevski krvoločnik. Tim razumneša je dakle ona strahota, koja nevjorskoga talianskoga konzula njegovo javljenje načinilo je vu Rimu. Konzul najpre dal je na znanje talianskomu nutarnih poslov ministru, da juniša 29. jeden Sante Barbieri zvani vu Schio rođeni 25 ljetošni tkalečke fabrike težak sel je gozi vu Havre idući na Labraine zvani parobrod. Imenuvani fanatikuški anarhišta i konzul je samo vezda zeznal odloga, da pattersoniiski anarhišti njega su odlučili, da Viktor Emanuel kralja vmori. Po dugim zavedavanju redarstvo se uspjeto kak iz Rima telegrafiraju Barbiera vloviti vu Dueville gde pri svojoj sestri se bil državal. Kompromitirana pisma nisu našli prinjem. Taj takaj da je anarhišta, nego zato ga ipak pod strogom stražom držiju.

Pijanstvene gospe.

Doklam družtva težakom drugim siromaskim ljudem braniju pijansčinu, dot čas neka osobitoga da gospe ne zametavaju vino da paće natečaju se vu ovim poslu iz mužkarci. Vu Nev-Jorku ove dneve prigodom jedne večer — je za držali su jedno v iz vanredno elegantno opravleou preštimanu v gospu takaj. Kad su nju pred redarski sud bili dognali, da nju ne vidiju poslušatelji, bil iz svojom rukum za krije si svojega obraza.

»Dakako, dakako, da smo je progonili, — potvrdi Miškec — »za njimi smo bježali kak vuki, — ali i oni su mogli strašno bježati.»

»Je, pak kaj su mrtvi mogli još bježati, em si rekel malo prije, da su svi mrtvi bježali kak snopje» — veli dekla, koja svojega tituluša, zašiknjenka, nije još zaboravila. — »No, no,» — mrmra gazda — »pred takovim lažcem moraju i mrtvi od jada bježati.»

»Kak nori su bježali» — nastavi Miškec neslušajući niti mrmlanje gazdovo — »do polovice taljanske zemlje nuter su bježali.» Zatim malo prestane pripoviedati, valjda mu se je nit lažih žištja; za kratko vrijeme pričme opet i u tom nabroji do sto va- tošah i selah, polag kojih su bježali talijani, va on svojem za njimi, te je uvijek znal no- va miesta imenovati, samo da taj boj čim dugotrajniji pokaže. »Strašno daleko nutar bježali taljani, ja nigdar nisam niti sa- bježal, da je ta taljanska zemlja tako duga uki. . . a bojali su se pred nami . . . nije niti kva poviedati. Najprije su od sebe odhitali opuške, onda sablje, onda su izgubivali čiz- none iz nog jedan za drugim, a kad su mis- lidili, da smo daleko za njimi, onda su stali, pak su jedan drugomu odkapćivali plehnate

Vhalen redar, koj je gospoju na prvo bil dognal, valuvša, da gospu zevsema pijanu našli jesu na Echage pijacu, kad je redarstvo dognalo pred redarski za Hearn Mariju je imenuvala sebe. Gospa se plakati počela. Od plaća iz hlikajućim glasom ovak je bila reč:

— Sveta najnesrećneša ženska, gospo- diu sudec ja jesam. Odurna moja strastve- nost je pijansčina i od njenoga vruga nisam se moguća osloboditi. Prosim lepo gospo- dina sudca, naj me dađu zapreti na dugo vreme, mozbit se budem odevščila od pitvine.

— Sudca iz nenadi ženske njeno va- luvanje i pita nju da kak se zove.

— Ovo naj ne pitaju od mene, gospo- din sudec. Od jako preštimate familije je- sam i neću, da moja familija se na smrt osrami zbog mene. Ako budo me dalje spi- tavalu gospodin sudec opet lagati budem presiljena, da sam se već navolila vrazne lažljivosti. Prosim naj odsudiju mene, na tri mesečno, šest ali na devet mesečni rešt ja nemarim, ako i na duže takaj, samo da ne vidim okolo sebe vina, jer ovak nisam za dosta jaka ktomu, da nebi pila.

— Kad Higgins sudec za pita nesrećnu žensku, ne mislite li, da dosta bi bil tri dne- ni rešt takaj, ženska mu taj odgovor dade:

— Dobro je probajmo na tri dnevni. Ako međjutim ovo vreme pre malo bude nato, da se odevščim od pitvine, za se- gurnoga včinion gospodina sudca, da snovič dospijem simo.

— Žensko su zatim odegali vu Koun- ty Jaili rešt, gde mora svršiti nanju odlu- čeno tri dnevnu rešnu kaštigu.

Odgriznul je svoje žene nosa.

Bárány Janoš tehaniiski gospodar vu zločestoj slogi živel je iz svojom tuvaruši- com i ove dneve iz skupnim porazumlen- jem išli jesu vu Kašša varaš zbog razpitane pravde podignenja. Međ putovanjem se pos- vadili jesu i Barany je odgrizel svoje žene njenoga nosa i odgriznjega nosa je pogut-

šalice iz telečakoo, koje svaki sobom nosi. Ali u tom smo je tri dostignuli i znjimi kratku pravdu načinili, sve do jednoga smo je snašimi banganelami sproboli, da je za- mo krv tekla kak Mura.»

»Ja bi se zavadlal, da se budu još je- dan krat stali,» — prisaptne kućni sluga dekli. — I izbilja, pričme opet Miškec.

»Onda smo se na zemlju posedali pak smo si radi počivali, a gledali smo uvijek na dole ležeće taljane.»

»Ali to spotno gledanje taljani sigurno nisu trpeli» — bockal ga je kućni sluga.

»Dakako da nisu» — odgovori Miškec — »nije dugo trpelo i oni su se pričeli sr- diti, pestnicami su nam se grozili pak su proti nam kričali — a kričati su mogli, da smo mislili, barem polovica njih se bude razdrapila — je, to su žilavi ljudi, te tal- jani!»

»Istina je, odviše su žilavi» — vikne sad gazda srdito — »jer dva krat mrtvi pak još ne kaput, to je malo preveć!»

Timi riećmi se stani spukne zapicene zubače iz zemlje, za znak, da dielo opet počima i tako načini kratkim putem tomu dugotrajnomu ratu konac.

Em. Kollay.

nul. Teško ranjenu žensku su vu kaššaiski špital odpeljali, njenoga tuvaruša pako su prijeli.

Krvno prelevanje na jednim paro- brodu.

Nespodobno veliko krvno prelevanje načinil je — kak iz Nev-Jorka javiju, jeden Mac Gill zvani saracan na Honduras zva- nim parobrodu. Saracan je zeznal, da Olim- pia parobroda kapitan 1500 dolarov pelja sobom, pred odlazkom se skrili vu ladju i tam je ostal, dok je ladja na morje bila dospela. Onda je van došel iz svojega skri- toga mesta vu obodvih rukah revolvera dr- žeći, strelil je vse parobrodske sluge, zatim kad je iz ovemi gotov bil, na kapitana je došel, kojega iz jednom železnom štangom je za tukel, zatim pako na zadnje putnike je spomiril, vsih skup dvanajset. Krvopivni človek samo jedno mis Morgan zvano 20 ljet staru pucu ostavil je vu življenju, koju kad je već kapitana njegove peneze bil k sebi vzel, vu jeden čun ju je vzel sobom po silnim načinom i prama suhoj zemlji pelja se žnjum. Kad je čun na plitvešu mestu bil dospel, vu dvojnosti bivša ameri- kanska puca na hitro naprvo vzeme revol- vera i strelil harapina vu njegovu ruku, za- tim vu morje skoči i prama bregu plivale je. Za nekuliko vur postie toga brežne o- kolice njegovi stanovniki bez samosvestnim položaju našli jesu pucu, koja je njim pri- povedala bila strašnoga krvnog prelevanja od njenih strankah. Iz bućeni ljudi odmah su počeli iskati po brežne okolice sumi, da da krvolog ni li se skrili tamo kam na po- činek. Za kratko vreme zaisto i našli su njega tckaj pod jednim drevom, gde za tru- djeni je ležal. Nekoji su ga hoteli zatući, nego krotkeši su njim priprečili ovo i k- voločnoga harapina najbliž šega varaša vu njegov rešt su bili odegali.

Pokradlčni pomoćni notariuš.

Redarstvo je ove dane na večer zadr- žalo Androczy Gyula zirziiskoga pomoć- noga notariuša. Za bludjeni mlad človek, koj iz dobro stojeće familije izhadja, pred nekulikemi meseci prije toga 1200 korun je pokral i pobegel. Vu tudju zemlju je otišel, odkud međjutim ove dneve se nazal povr- niti i pod krivim imenom vu Nefelets-vu- lici vu jedno hižu se bil nastanil. Tam su ga prijeli detektivni ove dneve. Odegali su ga na napkapanstvo, gde Androczy prigod- nom saslužanja njegovoga pripoznal svojega greha.

Gubona árak. — Ciena žitka

1 m. mázsa.	1 m. cent.	kor fill.
Buza	Pšenica	15.60 —
Rozs	Hrč	11.50 —
Árpa	Ječmen	11.20 —
Zab	Zob	11.20 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	14.00 —
Fehér bab uj	Grah beli	17.00 —
Sárga „ „	„ žuti	14.00 —
Vegyes „ „	„ zmješšan	13.00 —
Kukormag	Konopljeno seme	18.00 —
Lenmag	Len	20.00 —
Tökmag	Košćice	18.00 —
Bükköny	Grahorka	12.00 —

Odgovorni urednik:

MARGITAI JOZSEF

Eladó.

Szász (100) hektoliter kitünő minőségű fehér és fekete bor, öreg és mult évi szilva- és törköly pálinka eladó **Vugrinecz Ferencz** plébánosnál **Gornja-Rieka** egy óra jársnyira a novimarofi vasuti állomástól. 980 1—1

Na prodaja.

Sto (100) hektolitrov izvrstnoga bieloga i črnoga vina, slivovice stare i lanjske tropice ima na prodaju **Franjo Vugrinec** plebanos u **Gornjoj-Rieki** jednu vuru daleko od štacije Novimarof.

1905. V. 226/2.

Arverési hirdetmény.

Atulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbírósnak 1905. évi Fh. 292 és 293 számú végzése követelkétében **Dr. Zakál Lajos** perlaki ügyvéd által képviselt **Mikecz Balázs** javára **Patafta István** és **Margyekó István** ellen 107 k. 22 f. 84 k. 40 f. s jár. erejéig 1905. évi május hó 13-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 80 kor. becsült 1 hajó malom és malom kunyhó nyilvános árverésen eladatnak

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbírósnak 1905. évi V. 226/2. sz. végzése folytán 107 k. 22 f. 84 k. 40 f. tőkekövetelések, ennek és pedig összesen 36 k. 36 f. bíróilag már megállapított költségek erejéig a helyszínén a Drávaparton

1905. évi augusztus hó 9. napjának d. u. 3 órája határidőül kitzetelik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. 979

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlakon, 1905. július hó 29.

Hirdetések

felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Egyszeri átsimítás

Schicht - szappannal

(„Szarvas”- vagy „kúlc” szappan)

pótól

kétszeri átsimítást közönséges szappannal.

Sichicht-szappan a legjobb és használatban a legolcsóbb!

A

„MŰVELTSÉG

KÖNYVTÁRÁNAK”

ELSŐ KÖTETE

A TECHNIKA VIVMÁNYAIRÓL

MÁR

MEGJELENT.

Megrendelhető:

fischel fülöp

Strausz Sándor

könyv-

és papírkereskedésében,

Csáktornyan.

Szóló-sajtók, Gyümölcs-sajtók

„HERKULES” kettős nyomószerszeggel kézi hajtásra

Hydraulikus sajtók magas nyomás és nagy munkaképesség számára

Gyümölcs-zúzó, szőlő-malmok, bogyozó gépek

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek állandóan és kocsi-ra szerelve

Lé-sajtológok, bogyó őrlők.

Hezaló készülékek gyümölcs és főzelék számára, gyümölcs-hámozó és vágó gépek.

Szabad. önműködő, hordozható és szállítható

„SYPHONIA”-permetezők: szőlők, gyümölcsfák, komló- és szegecs permetezésére.

SZŐLŐ-EKÉK gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett különlegességként legújabb szerkesztés szerint

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárai, vasöntődéje és gőzhámoral által

WIEN, II. Taborstrasse 71.

Kitüntetve 550 arany, ezüst éremmel stb.

Részletes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Képviselek és viszontárusítók keresztnak.

Magyar Regényírók

Megjelent az első sorozat. Tartalma:
Csiky Gergely: Az Atlasz család. Illusztrálta Neogrády Antal.
B. Kemény Zsigmond: A rajongók. Két köt. Illusztr. R. Hirsch Neft.
Pálffy Albert: Esztike kisasszony professzora. Illusztr. Márk Lajos.
Ladna: Károly: A kis tündér. Illusztrálta Nagy Sándor.

A legértékesebb magyar regények

egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben.

Szerkeszti

MIKSZÁTH KÁLMÁN

a ki a nagy vállalat eszméjét kidolgozta és a kötelek elé megírja az írók jellemrajzát.

A nagy magyar elbeszélő méltatja a magyar elbeszélő irodalom jeleseit.

A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története.

A gyűjtemény 34 író 54 munkáját – a magyar irodalom ötvennégy kiváló alkotását – öleli fel.

AZ ÍRÓK NÉVSORA	Baksay Sándor	Dóczi Lajos	Iványi Ödön	Nagy Ignác	Tolnai Lajos
	Beniczky Lenke	B. Eötvös József	Jókai Mór	Pálffy Albert	Vadnai Károly
	Beöthy László	Fáy András	B. Jósika Miklós	B. Podmaniczky Frigyes	Vas Gereben
	Beöthy Zsolt	Gaal József	Justh Zsigmond	Pulszky Ferencz	Verseyhy Ferencz
	Bródy Sándor	Gárdonyi Géza	B. Kemény Zsigmond	Rákosi Jenő	Werner Gyula
	Csiky Gergely	Gyulai Pál	Kuthy Lajos	Rákosi Viktor	Wohl Stefanic
	Degré Alajos	Herczeg Ferencz	Mikszáth Kálmán	Toldy István	
					AZ ÍRÓK NÉVSORA

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációival.

Mindössze ezer illusztrációkülön diszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép metszésű, könnyen olvasható betűk. Finom, famentes papiros.

Diszkrét izlésű, díszes bekötési tábla.

MEGRENDELŐ-JEGY.

A _____ cégtől
ezennel megrendelem a
«MAGYAR REGÉNYÍRÓK»
című gyűjteményes vállalat hatvan kötetét, vászonkötésben 300 koronáért:
a) négy koronás havi részletfizetés mellett,
b) félvevénként fizetendő 25 korona utánvét mellett.
A nem kívánt módokat törölendő.
Tudomásul veszem, hogy a fenti műből 1904 szeptember hótól kezdve félvevénként egy-egy 5 kötetből álló sorozat jelenik meg. A részletek az első szállítástól kezdve minden hó 1-én a fenti összegű fizetendők be mindaddig, míg a mű teljes vételeire kiegészítve nincs. A részletek be nem tartása esetén a részletfizetési kötelezettség megszűnik és a teljes vételi esedékessé válik. Az első részlet utánvevendő.
Szóbeli megállapodások érvénytelenek.
Lakhely és helyet: _____
Név és cím: _____

A „Magyar Regényírók”

minden művelt magyar urí család örökbecsű könyvtára. A hatvan kötet félvevénként öt kötetes sorozatokban jelenik meg. Az első öt kötet most hagyta el a sajtót.

A 60 kötet ára előkelő kötésben 300 kor. Törleszthető havi 4 koronás részletekben is. Megrendelhető a mellékelt rendelő-jegy felhasználásával bármely könyvkereskedés útján. – Részletes prospektust kívánatra készséggel küld a kiadó intézet

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda